

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Házhoz hordva 80 fillér.
Vidékre postán 1.40 kor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Megjelenik mindennap.
Telefonszám 549.

KOLOZSVÁRI HIRADÓ

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Telefonszám 549.

Felelős szerkesztő: CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.

Kiadó tulajdonos: GÁMÁN J. ÖRÖKÖSE KÖNYVNYOMDÁJA.

A világ munkásaiért.

Kolozsvár, január 5.

(cs.) A kongresszusokról általában az a vélemény, hogy annak egyéb rendeltetése nincs, minthogy a kongresszisták két-három napra felszabadítva magukat, idegenbe jól mulassanak.

Hát ebben van valami. Azonban arra a kongresszusra, amelyről most megakarunk itt emlékezni, nem mondhatta el senki sem, hogy a mulatni akarás hozza össze az azon résztvevőket, mert másokért és nem önmagukért tartják, összejövén Európa minden részéből.

Ez évben ugyanis Hágában a munkásság javára nemzetközi kongresszusra gyűlnek össze a világ legjelesebb tudósai, hogy megvitassanak, összeállítsanak egy olyan könnyen áttekinthető munkát, amelyből minden szakmabeli munkás megtalálhassa, hogy miként védekezék a kóros betegségek és balesetek ellen.

Rég szükségét érzi ennek nemcsak maga a munkásság, de a munkáskérdések megoldásával foglalkozó munkásbarátok is.

Itt van például az ugynevezett proletár betegség: a tuberkulózis. Hány és hány ezer munkást temet el ez évenként ifjan, ugyszólván az élet kezdetén. Az ólombetűk közkatonái, a gyaluló asztalosok, a bányászok, az üveg-huták munkásainak 70 százalékát e kóros betegség dönti sirba.

Ámde nemcsak a kóros betegségek tizedelik meg a munkásságot. Amióta a gép a dolgos kezeket kiszorította a nagyobb ipar-telepekről, gyárakból, rémeikké vált a mellette dolgozó segédkező munkásságnak is. A statisztika ijesztő számokat tár elénk csak a Magyarországon egy év alatt történt balesetekről is. Hátha még a világstatisztikát láthatnók, akkor tudnánk csak tiszta képet nyújtani a gép szörnyű gyilkosságairól.

És sajnos nemcsak a mi, de általában a világ összmunkásai is nélkülözték mindeztideig a kóros betegségek és balesetek elleni mikénti védekezésre irányuló ki-oktatást. Pedig ha csak némileg is tájékozva lenne a munkás, úgy jelentékeny százalékkal apadna a proletárbetegség és balesetek áldozatainak száma.

Erre a kongresszusra, mely a tavasszal Hágában fog megtartani, eme üdvös cél hozza össze a legnagyobb tudósokat a világ munkásai javára.

Tehát ezt a kongresszust nem lehet, nem szabad a mulatozó kongresszusok sorába iktatnunk. Tisztelet adassék azoknak, kik tervbe vették a hasznos munkásságot, kik azon részt véve dolgozni óhajtanak a világ munkásai érdekében.

Az országgyűlés berekesztése.

Budapest, jan. 4.

Az országgyűlés két házának tagjai, a képviselőház ellenzéki tagjainak kivételével ma délelőtt 11 órakor teljes diszbe öltözötten hosszú kocsisoraan vonultak fel a budai királyi várakba.

A királyi palota tróntermében félkörben foglaltak helyet a megjelentek.

A trón körül Fejérváry Géza báróval az élén megjelent az új magyar darabant testőrség is.

Pontban 11 órakor jelent meg fényes és nagy kíséretével Ófelsége a király, akit belépésekor a jelen voltak harsány éljenzéssel üdvözöltek.

A király fellepett a trónra és azonnalt megkezdte a trónbeszéd felolvasását, mely így hangzik:

Tisztelt Urak! Főrendek és Képviselők! Kedvelt Híveink!

Bizalommal és reménnyel üdvözöltük Önöket az országgyűlés megnyitákor. Hosszu sorozatára mutattunk reá a megoldásra váró nagy kérdéseknek és bizva hazafiságukban, bölcsességükben, hivatuk fel Önöket lankadatlan kitarításra valló gyümölcsöző munkára.

Fájdalom e kérdésekneknek csekély része az, amit ennek az országgyűlésnek sikerült megoldani. Alig kezdte meg az országgyűlés törvényalkotási munkáját, a parlamenti bonyodalmaknak hosszú sorozata akasztotta meg, úgy, hogy csak az országgyűlés elején s majdan a pártarcok között beállott rövid szünet alatt sikerült az országgyűlésnek néhány üdvös törvényt megalkotnia.

Amazok közt az 1902. évi V. t.-c. és az annak alapján fogantatott konverzió, fényes tanúbizonyságot tett az államhitele ereje mellett. A vármegyék pénztári és számviteli teendőinek ellátásáról, a gazdasági munkás és segélypénztárról, a cukorra vonatkozólag Brüsszelben kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről, végre a kivándorlásról és az utlevél ügyéről, valamint a külföldiek-

nek hazánkban való lakhatásáról és a határ-rendőrségről szóló törvények fontos közgazdasági és köz-igazgatási közcélakat voltak hivatva megvalósítani.

A most elősorolt törvények megalkotása után hosszú szünet következett be az országgyűlés törvényhozói munkáiban és csak az 1904-ik év tavaszán vehette fel ismét elejtett fonálát.

Az állam feltorlódott folyó ügyein kívül két nagy horderejű kérdés várt mindenekelőtt megoldásra.

Meg kellett a tisztviselők fizetésének rendezése terén késedelem nélkül tenni annyit, amennyit azonnal lehetett, addig is, amíg a kérdés végleges rendezése bekövetkezhették. Pótlékok engedélyezése útján elment a törvényhozás addig a határig, a meddig az ország pénzügyi helyzetére való parancsolt tekintet megengedte.

E rendelkezést kiegészítette a magyar államvasutak alkalmazottainak fizetésrendezése, valamint azon törvények megalkotása, amelyek belevonták az akció keretébe a vármegyeyei és községi szolgálat azon érdemes közegeit is, akik az állami közigazgatás legfontosabb, legfelelősségteljesebb teendőit odaadással végezték eddig is anélkül, hogy illetményeik tekintetében az állami tisztviselőkkel egyenlő elbánásban részesültek volna.

Az 1904. évi I. t.-c. alapján eszközölt ideiglenes rendezés fél-munkát képez s azt — amint a pénzügyi helyzet megengedi — az egész művek rendszeresen kiépítő végleges rendezésnek kell felváltania. Addig is azonban jelentékeny haladást mutat a múlttal szemben és a magyar állam tisztviselői iránt érzett áldozatkész jóindulatának fényes tanujele.

Az állam számos sürgős beruházási szükségletén kíván segíteni és az ország közgazdasági viszonyainak újabb lendületet adni a beruházásokról szóló törvény.

Közközlésügyi, igazságügyi és belügyi téren felmerült néhány beruházási szükséglet mellett tulnyomó részben oly közgazdasági természetű kiadásokat engedélyezett az, melyek a hazai mezőgazdaság, ipar- és közlekedésügyi hatékony előmozdítására és az ipar helyzetének, valamint a kereseti viszonyoknak megjavítására hivatnak. Különösen pedig a nagy összegek, melyek vízszabályozási és utépitési munkákkal kapcsolatos földmunkálatokra voltak engedélyezhetők, hatékony eszközt adtak kormányunk kezébe a tavalyi kedvezőtlen gazdasági év által okozott bajok sikeres leküzdésére.

A kérdések e két nagy csoportja mellett az anyakönyvi törvény módosítása újabb lépést jelent, a közigazgatás egyöntetűbbé, egyszerűbbé tétele terén. A mar-

hasó árának újabb leszállításáról, a Rábaszabályozó társulatról, számos helyi érdekű vasutáról szóló törvények a közgazdasági fejlődésnek megannyi újabb eszközt képezik.

Az Olaszországgal kötött ideiglenes kereskedelmi szorződés örövendetes biztosítékot nyújt ezen velünk szövetséges viszonyban élő, számos közgazdasági érdekszálal egybefűzött nagyhatalommal kereskedelmi viszonyainknak mindkét fél jogos érdekeit kielégítő méltányos rendezése iránt.

Végre a katonai alapítványi helyek szaporítására vonatkozó törvény a katonai nevelésügy terén parancsunkra kormányzati uton fogantatott reformokkal együtt a magyar tisztekben ma még sajnálatunkra mutatkozott, állandó hiány fedezését intézményszerűen biztosítja.

Ezekon kívül számos fontos és sürgős javaslat állott tárgyalásra készen a képviselőház előtt. Ezeknek tárgyalására azonban nem kerülhetett a sor.

A közelmúlt tapasztalatai arra indították a képviselőház nagy részét, hogy a házszabályok reformjának kérdését tűzze napirendre. Miuthogy az ebből kifejlődött küzdelmek oly válságos helyzetet le-remtettek, amelyben a jelen országgyűlés munkaképességének helyreálltát nem lehet többé reménylenünk: ezen helyzetben alkotmányos kötelességünknek tartjuk, hogy alkalmat adjunk állásfoglalásra a nemzetnek:

Tesszük ezt bizalommal eltelve a nemzetnek alkotmányos intézményeihez való ragaszkodása és hagyományos politikai bölcsesége iránt. A király és nemzet egyetértése és kölcsönös bizalma állította helyre a zavartalan alkotmányos élet feltételeit és a nemzet szabad intézményeinek zavartalan, sikeres működése tette lehetővé a békés fejlődésnek mögöttünk álló, áldásos korszakát. És ha most ez intézménynek működése belső okokból akadályokba ütközik, a nemzetre hárul a feladat, hogy kinyilvánítsa akaratát.

Ezen okoknál fogva kormányunknak előterjesztésére az 1901. évi október 24-ére összehívott országgyűlésnek korábbi feloszlását határoztuk el.

Fogadják és vigyék meg küldőiknek őszinte királyi üdvözlésüket!

Ezzel a jelen országgyűlést be-rekesztettnek nyilvánítjuk!

A jelen voltak éljenzéssel fogadták a trónbeszédet.

Pártoljuk a „Kolozsvári Híradó“-t !!!

A Szahara császára Kolozsvárt.

Lebaudy Jakob bányatulajdonos

— Beszélgetés a császárral. —

Kolozsvár, január 5.

Lebaudy itt, Lebaudy ott... Carneváll herceg csörgősipkás furcsaságai közé ékelte magát a hobortosságáról híres francia is, Lebaudy Jakob. Amíg bel- és külföldnek számottevő sajtója a góthai almanachban még nem ismerős uralkodók közül is egymással versengő körutazásokat rendeznek e magas egyéniségek egyik-másikának sikerül olyan sakkhuzást tenni, amely elsősorban ezeknek a csalhatatlan világlapoknak egyenes becsapását célozza... Igy vagyunk Lebaudy Jakabbal is, a szaharai sivatag saját, külön, alattvalók nélküli császárával, akiről alig két nappal ezelőtt bécsi lapok azt írták, hogy Berlinben tartózkodik.

Ezt a hirt maga Lebaudy cáfolta meg azzal, hogy a *tegnap este tíz órakor Kolozsvárra érkező gyorsvonaton Gyulafehérvár felé utazott.*

Munkatársunknak nagy nehézségek leküzdésével alkalma nyílt a magas egyéniséget meginterjúválni. Az interwiev egy első osztályú fülkében folyt le. Et vil ur szárnysegéd és dr. Seinhard ur főudvarmester jelenlétében.

Lebaudy magas, szikár termet. Elég érdekes arccal és kifejező szemekkel. Szürkébe vegyült haját füleire és mélyen homlokára fésüli, ami különös árnyalatot kölcsönöz becsapott szemének. Munkatársunkat ülve fogadta s szokott kedélyességével nem bántott azon, hogy egy idegen újságíró előtt kényelmes pihentető helyet keres felséges lábainak a fülke szemközti plüs-vánkosain. A német nyelven mintegy öt percig tartó interwiev szigorúan ő felségének magántermészetű ügyei körül forgott.

A szaharai császár öfelsége a „legkegyelmesebben tudtul adta“, hogy ő most Genfből jön, ahol az ősz óta tartózkodik. Inkognitóban utazik mindenütt. Kiséréte már előbb említett két udvari méltóságnak képviselőiből áll. Szelid természetű uralkodói gondjait most egy Offenbányán eszközözendő aranybánya vásárlással kívánja változtatossá tenni. Francia cégekkel áll összeköttetésben, amely a megalakítandó „Szaharai császárság“ büdgetjét már jó előre nyolc millió forinttal kívánja öfelségének jóvoltából „megterhelteni“. Ennyibe kerül ugyanis az aranybánya. Ha ugyan megkötik az üzletet... Nekünk magasnak tetszik az az ár... Öfelségének is, aki kijelentette, hogy csak az esetben szerez Erdélyben néptelen országának kincses bányát, ha számításait és „udvar-

nagy“ hivatalának előterjesztéseit acceptálni fogja a francia társulat... Mert ő, mielőtt a császárság nemes mesterségére nem gondolt volna — *üzletember* volt. Gyáros, a franciák honában... Becsapni tehát nem könnyen lehet...

„Öfelsége“ ez apró-cseprő üzleti dolgok lebonyolítása után megint Genfbe utazik a Balkán államok felé körutazást téve, hogy ez év őszén tizenöt főből álló hadseregének és két kinevezett udvari méltóságának kíséretében megtartsa hodoló bevonulását Szahara város-mentes sivatagjaiba...

Megőrült kolozsvári vállalkozó.

Kolozsvár, jan. 5.

A megyei, általában az állami vállalkozó oknak lélektanával, eredményeivel, anyagi hasznával és erkölcsi következményeivel rég tisztában vannak kereskedőink. Amit ezek a megélhetés részére nyújthatnak, sok esetben — s talán kivétel nélkül — tönkresilányítók a vállalkozó kereskedő emberek anyagi javára. Hogy ezek a vállalkozások miért üzennek hadat mindazok ellen, akiket a létfenntartás nehéz gondoljai egyenesen a felsőbbek karjaiba dobnak — nem írtatjuk. De tény az, hogy napról-napra több áldozatot kíván ez megyei és állami munka.

Zatler József helybeli vállalkozó is azok közé tartozik, a kiket irgalmatlanul agyontört ez a gondoskodó figyelme a hatalmasoknak. A megyei kavicsolási munkálatokban tapasztalt szerencsétlen végeredmény lesújtólag érintette az üzleti tekintélyért és érdekért mindent feláldozó embert.

Anyagi gondoljai elviselhetetlen teherrel nehezettek reá s végre is annyira kimerült az azokkal való küzdelemben, hogy lelki egyensúlyát elveszítette: megőrült.

A szerencsétlen sorsra jutott derék vállalkozót tegnap delután szállították be a klinikák elmeorvosi osztályába.

Egy nagy iparos öngyilkossági kísérlete.

Kolozsvár, jan. 5.

Abban a szomorú statisztikában, mely Kolozsvár város szenzációra éhes közönségét tulontul sokat foglalkoztatta legutóbb s idegeit a végsőkig feszítette — egy mélyen megindító esetet is nyilván tart az újságírói kötelezettség.

Nem akartunk írni a dolgról. Kimérettel voltunk a szereplők iránt. De a beavatottakán kívül már sok mások is korpoltálják az esetet s a reánk háramló kötelelenség elől többé ki nem térhetünk.

Egy öngyilkossági kísérletről kell hirt adnunk.

Tessitori József, a „Tessitori és Gurisatti“ jónévű, keresett kolozsvári cementező, aszfaltírózó és gipszöntő cégnek egyik társtulajdonosa tegnapelőtt este öngyilkos-

sági kísérletet követett el. Hosszas, kínos betegség volt előzménye e szomorú elhatározásnak s ezen kívül több olyan körülmény is végzetes befolyást gyakorolt a köztiszteletben álló férfiu zilált lelkivilágára, a mely nem való nyilvánosság elé...

A család csak az utolsó pillanatban értesült Tessitori végzetes lépéséről. Tessitori elmondott mindent s megrémült felesége nyomában értesítette a háziorvost, kinek tanácsára a családfőt a késő esti órákban kórházba szállították.

Méreggel akarta kioltani életét, de a gyors orvosi segély talán megmentheti övéinek.

Állapotában némi javulás állott be.

Az est titkaiból...

Csicsergés rendőri fedezet mellett.

Kolozsvár, jan. 5.

Ha leszáll az alkony és sűrű nehéz köd öleli körül a sarki gázlángok világát — írni bizonyára a novellista — megelevenednek a melléksikátorok és a többé-kevésbé kétes biztonságu főutak. Mi azonban nem akarjuk a novella-írók amugy is silány kenyérszerzési viszonyait veszélyeztetni. Csöpp hajlandóságunk sincs erre, bárha könnyű szerrel megállapítható, hogy novella írók nélkül is ég a sarki gáz és terjed estenként a sűrű köd... Am ahhoz a költeményhez, amely kedélyes esti csendben a próza szavait strófába szedi — nincs köze a balletisztának, csak az újságírónak, aki fránya szemével keresztül lát minden jón és minden rosszon.

Ilyenkor — már tudniillik, ha a köd és alkony megnehezíti a közlekedést — az szokott történni, hogy csinos, tetszetős leánykák és ép oly tetszetős fiatal urak ki-kiválnak a hömpölygő ember árból, aztán „ill a berek!“... Ki erre, ki arra, de mindenesetre gyéren látogatott helyek, utak és sikátorok felé csicsergik el az ő szerelmi indulójukat...

És csodálatos!... Ezer iránynak is egy a végpontja... Akár csak összebeszéléssel váltak volna szét, mindegyik találkozik ennél, vagy amannál a *szálloda-kapunál*. Ez már jelent valamit. A közérkölciségnek unos-untalan túlközlő őrei nagyon is jól definiálják ezt a sajátos „véletlent.“ Csak az az érdekes mindebben, hogy a rend közelben tartózkodó hivatalos impoztora miért nem buzgolkodik ilyenkor?... Hiszen egy belügyminiszteri rendelet is tiltja a szállodában való „csicsergést“!?

Tessék az illetékeseknek kioktatni őket erre a rendeletre és akkor aláereszkedhetik az alkony, kigyulhat a gázláng és homály is borulhat — quantum satis — a többé-kevésbé szűk utcásorokra.

HIREK.

Kolozsvár, jan. 5.

— **Az egyetemi beiratkozások.** A kolozsvári Ferencz József Tudományegyetemen az 1904—5-ik

tanév második felére a beiratkozások az Egyetem Tanácsának ő Nagyméltósága a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur részéről jóváhagyott intézkedése értelmében 1905. év jan. hó 25-én kezdődnek, ugyanezen hó 28-ig bezárólag tartatnak.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Orbók Mór kolozsvári állami tanítóképző-intézeti igazgatót, jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett a VII. fizetési osztálylyáljáró illetményü igazgatóvá kinevezte.

— **Ismeretterjesztő előadás.** Az Iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság e hó 8-án (vasárnap) délután 3 órakor a városház közgyűlési termében ismeretterjesztő előadást rendez, a melyre az iparos polgártársakat és segédmunkásokat meghívja. Előadást tart: Dr. Török Imre: „Az öngyilkosságról.“ A belépés díjtalan.

— **Felolvasás az Iparos Egyeletben.** 1905. Január 8-án d. u. fél 3 órakor az iparos egylet nagytermében nagyobb szabásu felolvasást tart Geréb Izsák jogszigorló „A hazai ipar- és iparosok érdekében“ cím alatt, a melyre a t. tagokat és érdeklődőket szívesen meghívja az elnökség.

— **Helyelgázítás.** Tegnap megírtuk „Öngyilkos kereskedősegéd“ című közleményünkben, hogy Vajdai Jenő kereskedősegéd, ki öngyilkos lett, a Fiumei kávébehozatali társaságnál volt alkalmazásban. Közleményünkbe egy kis hiba csuszott be. Amennyiben Vajdai Jenő Pap László üzletében volt alkalmazva. A fenti cégnél Vajna Károly van, akinek eszé-ágába sincs öngyilkossá lenni, sőt nagyon is örül az életnek. Hja! a riporterek is megbotlanak néha.

— **Majláth püspök Rómában.** Erdély népszerű és fáradhatatlan püspöke e hó 15-én Rómába utazik, ahol átadja öszentségének új-évi üdvözlét az erdélyi egyházmegye nevében és egyszersmind résztvesz a két magyar jezsuitának szentté avatásán.

— **Nagy rablás a vasúti postán.** A mozgó vonatot rabolták ki Clermont és Urines között merész tolvajok. Vagy öt arannyal, ezüsttel s papírpénzzel telt zsákok dobáltak le a mozgó vonatról, mielőtt észrevették, vagy a vonat megállott volna. A mozgó posta ugyanis kétfelé osztott kocsiban volt elhelyezve s míg a postás az egyik fülkében dolgozott, a tolvajok a másikban vigán garázdálkodtak. A szenvedett kár pár százezer frankra rug.

— **Nagy csődök.** A bécsi Robicsek és Ehrlich szövécég fizetésképtelen. A tartozás egy félmillió korona. — A Süss és Hirsch himzogyár fizetésképtelen. A tartozás 300.000 korona.

— **Joánovics testvérek fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtermük Mátyás királytér 32. (Szatmáry-ház.)** Állandó fénykép-kiállítás a műterem kapu bejáratánál levő kirakatokban.

— **Ha szép akar lenni** Biró dr.-féle H a v a s i gyopár krém-elápolja arcát. Próbá tégeiy 70 fillér. Kapható: Wolff-gyógyszertárában Kolozsvárt. 5

— **Unió-utca 7-ik szám alatt:** Régi erdélyi borok, Szilvási hadrévi, rózsamáli stb. a Benigni pinceszől palaczkozva és hordóval olcsón eladók. Asztali borok 90 fillér, 1 korona és 1 korona 20 fillér árban üveggel együtt literenként ugyanott kaphatók. Rendelés házhoz küldetik. *Telephon szám 531. Üvegek visszavételnek.*

SZINHÁZ.

* **Tetemrehívás.** — Egy becsületes családapa sikkaszt, hogy apósának váltóhamisítását fedezze. A családapát ezért bezárják. Pelesége, ki szerelemből ment volt hozzá, elvállik tőle s egy tisztakezü emberhez megy férjhez, akitel leánykorában szerelmi viszonyban volt. Első férjének kiszabadulása után derűt ki a sikkasztás igazi indító oka, s ekkor az asszony vissza akar térni első férjéhez... Ezzel a darabnak vége, lehull a függöny, s most már aztán kesereghet a jámbor közönség azon a sorson, mely a sujtott családot érte. A darab elején egy óriási botlás van: miért titkolja a családapa a sikkasztás okát? Ez ép oly szinpadai fogás, mint amikor a néhai tanár ur bebizonyította egy kis előjelhibával, hogy a bolha egyenlő az elefánttal. Mert a helyzetek a darabban következetesek, de csak első botlásuk alapján. Ha pedig egy szinmű botlásán alapszik, akkor az egész tarthatatlan. Ilyen a fenti darab is. Nem is akarunk róla többet írni. Csak elégtételt akarunk szolgáltatni a szereplő művészeknek, akik a határozott helyzeteket teljesen érvényre juttatták, első sorban Tóvölgyi és Szakács; s ez az ő érdemük, de nem a szerzőé, még kevésbé a bérletszüneté.

Heti műsor.

Péntek d. u. Ocskay brigadéros
Péntek este: A modell.
Szombat: Az ember tragédiája.
Vasárnap d. u. Peleskei nótárius.

TÁVIRATOK.

Budapest, jan. 4.

Bánffy utazása.

Szombaton Bánffy báró családjával együtt Szegedre utazik, hol fogadtatására nagy előkészületeket tesznek.

Tűz egy királyi kastélyban.

Berlinből jelentik: Délelőtt ki gyulladt a királyi kastély egyik kéménye. A tüzet a cselédség csakhamar eloltotta. A kár jelentéktelen.

Beszámoló.

Beregszászról jelentik, hogy Barta Ödön orsz. képviselő 7-én Nagy-Beregen, 8-án Kis-Almásán, 9-én Ilosván és 10-én Szilkán tartja beszámoló beszédét.

A megfenyegetett cár.

Pétvárról jelentik: Mint az orosz távirati ügynökség értesül, a cár lemondott a további csapat-

szemlékről és holnap visszatér Pétervátra. Ennek oka, hogy a cár több fenyegető levelet kapott a nihilistáktól.

Menházban meghalt bárónő

Salzburgból jelentik: Az itteni menedékházban elhunyt Sonnenburg Jozefin bárónő, Mozartnak utolsó élő rokona.

A Syveton-ügy.

Párizsból jelentik: A szakértők ma ismét megkezdték Syveton lakásán a kísérleteket — kutyák igénybétével.

A Reményik cég csalója.

Londonból jelentik: Krauszt, a Reményik-cég megkárosítóját ma Londonból erős fedezet alatt utnak indították Magyarországra.

Az orosz-japán háború.

Londonból sürgönyzik: Stössel a cárhoz intézett táviratban engedelmet kért, hogy a port-arturi tiszték becsületszavukat adhassák a japánoknak, hogy a háborúban nem vesznek részt. — A New-York Tribune tegnapi keletű washingtoni távirata jelenti: Roosevelt elnök nagyon hajlandó arra, hogy jó szolgálatait a távol kelet békéjének helyreállítására felajánlja Oroszországot és Japánt értesítették arról, hogy ezt örömmel megtenné. Mind amellet Rooseveltet régóta megállapított politikája akadályozza meg abban, hogy javaslatokat tegyen, mielőtt mind a két hadviselő fél egyidejűleg hozzá fordul.

A kormány este abban a fültevében volt, hogy a fegyverszünetnek e hét vége előtt való megkötése biztosítva van. Diplomaciai körökben az a benyomás, hogy Európa a fennálló egyetértés esetleges megzavarásának elkerülése végett sokkal jobb szeretné, ha Washington volna színhelye a Japán és Oroszország közötti viszály végleges rendezésének. Fölvetik azt a gondolatot, hogy Franciaország puhatolozhatnék a hatalmaknál, ha a javaslat Oroszországra nézve elfogadhatónak látszik.

REGÉNY.

A sötétség lovagjai.

Irta: Ianokocs. (15.)

— Hogy az Isten verje meg a nagyurakat, ahány csak van — vágott szavába ökleit összeszorítva az anya, míg szeméből csöndesen megindultak könnyei. — Engem is... de nem... Hagyd el kis leánykám ne is beszélj. Lásd mivé lett az az ártatlan teremtes. Azért neveltelek én téged úgy, hogy tudj mindenről, nehogy törbe csalhassanak az uri gazemberek.

Engem nem is anyám! — kiáltott fel hűvvel a leányka. Ma este is egészen hazáig üldözött egy ur. Nem ismerem, nem láttam soha. De úgy rémlett nekem, hogy a tekintete ép olyan, mint...

— No felelj, folytasd — zaklatta indulatosan félelmében reszketve az anya.

— Az atyámé — dadogá alig halhatóan a leányka.

— Szent Isten! — kiálta fel ijedten az anya — csak talán nem ő volt?

— Kit gondolsz kis anyuskám? — kéde a leányka.

— Senkit senkit — szakítá félbe anyja zavartan. De mond csak kis leánykám: erőszakoskodott veled.

— Nem — felelt a leányka. Erre nem is lett volna ideje. Mrt derék szomszédunk elriasztotta. Különbén édes anyám légy nyugodt, én bátor vagyok. Erős; nem félek senkitől.

Az anya könnyes szemekkel ölelte keblére leányát, aztán így szólt:

— Ugy, ugy kedves gyermekem, vigyázz, őrizkedjél attól a nyomorult, hitvány báboktól, kik a szegények becsülete ellen törnek. Kik mézes-mázos beszéddel a tanulékonytan proletár leánygyermeket mesebeli ígéretekkel a bűn fertőjébe taszítják. Bosszuld meg anyádat azokon, kik neked fattyunevet adtak. Légy hithű, vallásos, Istemben bízó. A szentszűz vegyen oltalma alá, hogy a gazemberek prédája ne lehessél. De most már elég is a beszédből, meg a munkából is. Reggel majd korán kelünk. Most térjünk nyugalomra.

Megesokolták egymást anya és leánya. A két szerető szív egymáson nyugodva, csakhamar eloszlottak a felhők és a szegénység homában újra helyreáll a csend, a nyugalom, a boldogság.

Kialudt a gyertyafény nemsokára és az igaz leikekre jótékony álmom borult.

(Folytatása köv.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Telefonszám 549.

NEMZETISZINHÁZ

Ma 1905. jan. 5-én:

Tetemrehívás.

Társadalmi szinmű 4 felv.

Kezdeté este 7 órakor.

Sz. 395 — 1904.

Hirdetmény.

Hitközségünk a jövő 1905. évi peszách idényre szükségendő (Kolozsvár és vidéke részére) 250—300 m. m.-ban a lisztből való pászka (kézi és gépi) előállítását biztosítani óhajván, felkérjük mindazokat, kik erre vállalkoznak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat 1905. évi január hó 10-ig a hitközségi titkári hivatalban (Kis-Szamos-u. 1.) beadják. Az ajánlatban kitüntetendő hogy:

1. Mily árban hajlandó vállalkozó 1 kiló lisztet kisütni?

2. 1 kiló kimért kész pászkát mennyivel drágábban óhajt eladni, mint egy kiló lisztet kisütve?

Az ajánlathoz 200 korona bálnatpénz csatolandó, mely összeg szerződés kötéskor 1000 koronára

kiegészítendő. Részletes feltételek megtekinthetők a hitk. titkári hivatalban.

Kolozsvár, 1904. dec. 21-én.

Kolozsvári Aut. Orth. IZR.
Hitközség.

NYILTÉR. *)

Figyelmeztetés.

Én Besztercéről a múlt hó 6-án táviratot kaptam egy üzletre. Grósz Miklós ügynök átvette, felbontotta s helyettem bizonyára mást küldött, mert a táviratot ma sem kaptam meg. Felhívom a vendéglős és kávéháztu'ajdonosok és szakársak figyelmét erre a megbízhatatlan emberre, ki ellen a bűnvádi feljelentést megtettem.

Kolozsvár, 1905. jan. 5.

Pap János, főpincér.

Központi szálloda.

Likört és Rumot

olcsón és gyorsan lehet

háziilag elkészíteni o o

Burger Frigyes-

gyógyáru üzletében be-

szerezhető eszenciákból.

Kiadó

szép két utcai szoba és konyha, jutányos feltételekkel, hozzátartozókkal együtt, Mátyás király-tér 12. szám alatt II. emelet 25. ajtó.

Eladó!

Kolozsvártt,

KADÁR-utca 6. szám alatti ház, (adómentes) KADÁR-utca 8. szám alatti ház. SZÁSZ-FENESEN egy 8³/₄ holdas belsőség, a belsőségen van egy 2 szobás, előszobás, konyhás lakás és hozzá melléképületek. Egy kazal idel löher is eladó.

Értekezhetni lehet:

Bányai Sámuel és Fia cégnél,
Mátyás király-tér 8-ik sz.

Apró hirdetések.

Egy csinosan butorozott szoba Erzsébet-ut 13. sz. alatt jutányos bér mellett azonnal kiadó.

*) E rovat alatti közleményekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Felhívás.

Az „Erdélyrészi általános takaré- és hitel-szövetkezet“ (Kolozsvár, Ferencz József-út 2.) 3 évre szóló **koronás-évtársulatot** indított meg, a melybe való belépésre a t. közönség ezennel tisztelettel felhivatik.

Az évtársulat tagjai 3 éven át hetenként 1, vagy több koronát fizetnek be betéti könyvre s a 3 év leteltével úgy a befizetett összegek, valamint 5% kamata s az átírási és késedelmi díjakból eredő **jövedelem** a bank által a tagoknak készpénzben kifizetik. Az említett jövedelemmel a **betett koronák kamataja 10%-ra is felnőhet.**

A tagok kölcsönt nyerneik váltóra, kötelezvényre, értékpapírra és jelzálogra, mérsékelt kamat mellett.

Ha a tag kölcsönt vesz igénybe, a kölcsönt 1—2 **koronájával fizetheti 3 év alatt vissza**, ha pedig kölcsönt nem vesz igénybe, de bármely okból a befizetéseket beszüntetni akarja, könyvét másra átruházhatja s azt mint készpénzt bárki átveszi.

A hetenkénti koronás befizetést senki meg nem érzi s így minden tag minden nagyobb áldozat nélkül **három év alatt jól kamatozó tőkére tesz szert.**

Az évtársulatba való belépés mindenkinek melegen ajánlható.

KALAP készítő műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Kolozsváron Széchenyi-tér 17. szám alatt kalapkészítő-műhelyt **nyitottam.** Elvállalok kalap újjáalakítást, tisztítást és cillinder vasalásokat és minden e szakmába vágó munkákat jutányos árak mellett.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását előre is kérem, bátorodom megemlíteni, hogy eddig is Kolozsvárt, Széchenyi-téren egy kalap üzletben öt éven át, a közönség legnagyobb megelégedésére dolgoztam és ezt kiérdemelni ezután is igyekezni fogok.

Tisztelettel:

Szabó János, kalapos.

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók.

Olcso törlesztő kölcsönök!!

10, 20, 25, 32, 42, és 50 évre

AZ ERDÉLYRÉSZI MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK R. T.-nál
Kolozsvárt, Rózsa-u. tca. 1. sz., emelet.

A kölcsönök teljes összegben folyósítatnak, minden levonás nélkül. Földbirtokokra és kolozsvári belvárosi új vagy régibb építkezési, de forgalmas helyen fekvő házakra a becsérték 50%-a. Vidéki és külvárosi házaknál, ha újak, az érték 45%-a; ha régiek, de jókarban és forgalmas helyen vannak, az érték 40%-ka adatik kölcsön. **Becsélesi eljárás helyben díjmentes.** A kölcsön lebonyolítása gyors és a költségek minimálisak. Ügynökök feleslegesek, miután minden szükséges felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál

az Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1-g.

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók.

Ötvös-Borok.

Minden mennyiség és minőségben
Telefon 511. egyedül kapható Telefon 511.

ÖTVÖS DÁNIELNÉ

bornagykereskedő pinczejéből

Vezérképviselője: A Müncheni Pschor és a Pilseni I. Részvény sörfőzdéknek.

Udvari Szállítója:

Ő Felsege a magyar királynak és osztrák császárnak.
Ő Felsege a német császárnak és porosz királynak.

Bizományi raktárak: Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselényi M. utca 9. Telefon 429. — Zsilinszky Antal Széchenyi-tér 1. Telefon 138. — Kőrösi Ákos fűszerk. Tivoli és Deák F.-u. sarok. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth L.-u. Haller-ház. — Veress László Monostor-u. 35. Telefon 401. — Böhm Konrád Jókai-u. 11. Telefon 305. — Irimiás Tivadar Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi tér 6. — Balogh János Trefort-u. 20. — Bárdi Sándor Akácfa u. 3. — Nyikora Anna Rudolf-u. 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25. 151 60—60

Uj Telefonszám: 529. Uj Külön cseléd-osztály. Uj

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a mélyen tisztelt Szálloda, kávéház és vendéglős urakat, volt kartársaimat hogy: **Kolozsvárt (Óvár) Szentlélek-tca 2. szám.**

Mátyás király szülőháza szomszédságában — mindennemű

Személyzet elhelyező irodát nyitottam.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a hozzám forduló igen tisztelt megrendelőimet a legpontosabban és a legrövidebb idő alatt kielégítem. — Becses pártfogásukat kérve, maradtam illő tisztelettel:

Kalocsai Simon,

Szálloda-, Kávéház- és Vendéglő-személyzet elhelyező iroda tulajdonos. Sürgőnycim: **Kalocsai ügynök Óvár.**

Uj Külön cseléd-osztály. Uj Telefonszám: 529.

Uj üzletnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Régeni György úr ujonnan épített házában Széchenyi-tér 26. sz. alatt **Vegyes áru üzletet** nyitottam.

Főtörekvésem úgy az áru minőségéért, mint az árukra vonatkozólag, hogy vevőimet kifogástalanul szolgáljam ki, különösen ajánlom: saját termésű boraimat, a mellyel minden vevő meg lesz elégedve. Seprő, Szilva és Törköly italok is saját készítményeim.

1 liter 1 korona, 80, 72, 68, 64 fillér.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel

Fantana János.

Legolcsóbb bevásárlás Teszler Károly

Divatkereskedőnél, Wesselényi Miklós-utca 11. sz.

Alkalmi ajándékok:

Remek Tenisz és Sport flanelek 13, 16 kr.
Pickét és Atlasz Barchettek 16, 19, 25, 33 kr.
Valódi francia Flanelek 21, 26, 30, 38 kr.
Brassói és Gácsi posztók 29, 35, 46, 58 kr.
Cybelin kelmék 55, 63, 75, 90 kr.
Eredeti Angol Ruha Kosztüm szövetek, 140 cm. széles 50, 60, 70, 80, 90 kr.

Kartonok, Zefirek, Batisztok 16, 19, 25 kr. 112—39—50
Férfi Ingek finom Schiffonból 98, 115 kr.
Öt rétü Gallér 12 kr. — Kézeltők 20 kr.
Len Batiszt Zsebkendők 4, 6, 10, 13, 15 kr.
Fegyházban kötött Harisnyák 15, 20, 25 kr.

Tricko alsó ruhák, Ágy- és asztalterítők, Paplanok, Szőnyegek, Függönyök, Kávésabroszok és még sok fel nem sorolható cikkek **olcsó árakban.**